

O persoană poate pierde statutul de refugiat atunci când circumstanțele care i-au justificat temerea de a fi persecutată au încetat să existe în țările terțe

Această schimbare a circumstanțelor trebuie să aibă un caracter semnificativ și să nu fie provizorie

Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind condițiile de acordare a statutului de refugiat¹, enumeră condițiile care trebuie îndeplinite de resortisanții țărilor terțe pentru a putea solicita statutul de refugiat într-un stat membru al Uniunii Europene. În plus, ea prevede pierderea calității de refugiat atunci când circumstanțele în urma cărora această calitate fusese recunoscută au încetat să mai existe.

Domnul Salahadin Abdulla, domnul Hasan, domnul Adem și soția sa, doamna Mosa Rashi, precum și domnul Jamal, resortisanți irakieni, au obținut în 2001 și în 2002 statutul de refugiat în Germania. În susținerea cererilor lor, aceștia au invocat în fața Oficiului Federal al Migrației și al Refugiaților diferite motive de temere de a fi persecutați în Irak de regimul partidului Baas al lui Saddam Hussein. În 2005, din cauza evoluției situației din Irak, documentele lor atestând statutul de refugiați au fost anulate.

Instanțele administrative superioare din Germania au statuat, referindu-se la schimbarea fundamentală a situației în Irak, că persoanele avute în vedere se bucurau în prezent de suficientă siguranță în raport cu persecuțiile suferite în timpul vechiului regim și că nu erau amenințați, cu o probabilitate semnificativă, de alte persecuții pentru alte motive. În acest context, Bundesverwaltungsgericht (Curtea Federală Administrativă), sesizată cu aceste litigii, s-a adresat Curții de Justiție pentru interpretarea dispozițiilor directivei din 2004 privind pierderea statutului de refugiat.

Curtea amintește mai întâi că, pentru a avea calitatea de refugiat, datorită împrejurărilor existente în țara sa de origine, resortisantul în discuție trebuie să aibă temerea fondată de a fi persecutat din cauza rasei sale, a religiei, a naționalității, a opiniilor politice sau a apartenenței la un anumit grup social. Aceste circumstanțe reprezintă cauza imposibilității persoanei interesate sau a refuzului justificat al acesteia de a solicita protecția țării sale de origine în vederea prevenirii sau a sancționării actelor de persecuție.

În ceea ce privește revocarea statutului de refugiat, Curtea consideră că **o persoană pierde acest statut atunci când, având în vedere o schimbare de circumstanțe care este semnificativă și nu este provizorie, ce a avut loc în țara terță vizată, circumstanțele care au justificat temerea acesteia de a fi persecutată au încetat să existe și atunci când această persoană nu are alte motive pentru a se teme să fie persecutată.**

Curtea arată că, pentru a ajunge la concluzia că temerea refugiatului de a fi persecutat nu mai este fondată, autoritățile competente trebuie să verifice că agentul sau agenții de protecție din țara terță în discuție au luat măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuția. Astfel, aceștia trebuie să

¹ Directiva 2004/83/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate (JO L 304, p. 12, rectificare în JO 2005, L 204, p. 24, Ediție specială, 19/vol. 7, p. 52).

dispună, printre altele, de un sistem juridic eficient care să permită descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor ce constituie o persecuție. De asemenea, autoritățile competente trebuie să se asigure că resortisantul respectiv, în caz de încetare a statutului său de refugiat, va avea acces la o astfel de protecție.

Curtea observă că schimbarea circumstanțelor „este semnificativă [...] și nu este provizorie”, atunci când factorii pe care s-au întemeiat temerile refugiatului de a fi persecutat pot fi considerați eliminați în mod durabil. Aceasta implică lipsa unor temeri fondate de a fi expus unor acte de persecuție care constituie „încălări grave ale drepturilor fundamentale ale omului”. Curtea precizează că agentul sau agenții de protecție care apreciază realitatea unei schimbări de circumstanțe în țara de origine sunt fie statul însuși, fie partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale, care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia. Cu privire la acest din urmă punct, Curtea admite că directiva nu se opune ca protecția garantată de organizații internaționale să poată fi aplicată prin intermediul prezenței unei forțe multinaționale pe teritoriul țării terțe.

În continuare, Curtea analizează ipoteza în care s-a constatat încetarea existenței circumstanțelor în temeiul cărora s-a acordat statutul de refugiat și condițiile în care autoritățile competente verifică, în cazul în care este necesar, dacă există alte circumstanțe care justifică faptul că persoana interesată poate avea o temere fondată de a fi persecutată.

În cadrul acestei analize, Curtea arată în special că, **atât în etapa acordării statutului de refugiat, cât și în etapa examinării problemei menținerii acestuia**, aprecierea se referă la aceeași problemă de a stabili dacă circumstanțele reținute constituie sau nu constituie o amenințare de asemenea natură încât persoana vizată să se poată teme în mod întemeiat, în privința situației sale personale, de a fi supusă în mod real la acte de persecuție. În consecință, Curtea concluzionează că acest **criteriu al probabilității care servește la aprecierea riscului de persecuție este același cu cel aplicat la momentul acordării statutului de refugiat**.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: *Claudiu Ecedi-Stoisavlevici* ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „Europe by Satellite” (+32) 2 2964106